

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie
8122300

Bijlage(n)
1. RbRa 2026

Datum 16 oktober 2026
Betreft Aanbieding Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid 2026

Hierbij bied ik uw Kamer de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid 2026 "Nationale veiligheid onder druk vraagt om urgente keuzes voor weerbaarheid" aan. De analyse is in opdracht van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) uitgevoerd door het Analisten Netwerk Nationale Veiligheid (ANV). Het ANV is een onafhankelijk netwerk van experts dat analyses maakt vanuit het perspectief van de nationale veiligheid. Deze nieuwe Rijksbrede Risicoanalyse (verder RbRa) is een actualisering van de analyse uit 2022 en vormt de basis voor de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden. De RbRa is een essentieel instrument om de maatregelen te kunnen nemen die nodig zijn om ons land en onze manier van leven te beschermen tegen steeds veranderende en maatschappij-ontwrichtende dreigingen. De scenario's die het ANV voor deze RbRa heeft ontwikkeld zijn fictief en gebaseerd op gekende en ongekende dreigingen. Ze zijn bedoeld om dreigingen en risico's in kaart te brengen. Een aantal in deze RbRa beschreven scenario's wordt niet gepubliceerd omdat publicatie daarvan nadelige gevolgen kan hebben voor de internationale betrekkingen. Deze scenario's zijn vertrouwelijk bij uw Kamer ter inzage gelegd.¹

Bevindingen ANV

Het ANV beschrijft in de RbRa 2026 dat het dreigingslandschap risicovoller is dan bij de RbRa 2022. Er is sprake van een veelvoud aan zowel moedwillige als niet-moedwillige interne en externe dreigingen, en daaruit voortvloeiende risico's, die de nationale veiligheid kunnen aantasten. In een risicovoller dreigingslandschap worden bestaande kwetsbaarheden duidelijk voelbaar en ontstaan nieuwe kwetsbaarheden.

Dreigingslandschap

Nederland wordt geconfronteerd met nieuwe machtspolitiek en machtsverhoudingen: oude machtscentra worden uitgedaagd. In deze geopolitieke concurrentie lijkt het 'recht van de sterkste' terug als een van de leidende principes in de totstandkoming van een nieuwe wereldorde. Kleinere, minder machtige landen moeten zich in hun internationale betrekkingen aanpassen aan deze nieuwe verhoudingen en normen. In een sterk verweven wereld waar machtspolitiek de verhoudingen bepaalt kan in potentie alles

¹ Deze scenario's worden vertrouwelijk ter inzage gelegd voor zes maanden, tot en met 16 april 2027.

worden ingezet als machtsmiddel, van technologie en economie tot informatie en infrastructuur: vooral staten en samenlevingen die sterk afhankelijk zijn van andere landen of private actoren lopen het risico dat deze afhankelijkheden worden ingezet als drukmiddel. Daarnaast blijven niet-moedwillige safety-dreigingen onverminderd urgent: een aantal hiervan — namelijk een pandemie, hitte en droogte en in het Caribisch deel van het Koninkrijk een orkaan — vormen de grootste risico's voor de nationale veiligheid. Daar komt bij dat we te maken krijgen met tegengestelde dreigingen, uitersten in zowel het weerbeeld als het watersysteem, die elkaar in korte tijd kunnen opvolgen.

Datum
16 oktober 2026
Onze referentie
8122300

Kwetsbaarheden

Met de afkalving van de internationale rechtsorde en de daarop gebaseerde multilaterale instituties komt het systeem dat collectieve bescherming biedt tegen collectieve risico's onder druk te staan: afkalving van internationale normen, afspraken, en instituties maakt Nederland kwetsbaar.

Afhankelijkheden zijn in toenemende mate risicovol en maken Nederland kwetsbaar voor de politieke en economische uitbuiting hiervan: als kleine staat met een open economie is Nederland sterk afhankelijk van het internationaal economisch verkeer en stabiele, goed functionerende normen en instituties. De afkalving hiervan maakt internationale afhankelijkheden tot potentiële kwetsbaarheden, waarvan een deel voorheen als (overwegend) risicoloos werd beschouwd. Beperkte capaciteiten in de veiligheidsketen maken Nederland kwetsbaar: de mate waarin Nederland rekening houdt met en is voorbereid op dreigingen is mede van invloed op hoe ernstig een dreiging kan worden en hoe kwetsbaar het Koninkrijk is. Beperkte capaciteiten zorgen daarbij voor uitdagingen ten aanzien van bijvoorbeeld de voorbereiding en paraatheid in het kader van de crisisbeheersing, militaire bijstand en zorg. Dit zorgt ervoor dat de kwetsbaarheid van het Koninkrijk groeit.

Het ANV concludeert op basis van deze dreigingen en kwetsbaarheden dat er fundamentele en strategische keuzes nodig zijn om de weerbaarheid op orde te krijgen.

Opvolging RbRa 2026

De Rijksbrede Risicoanalyse schetst de realiteit van een fundamenteel veranderd dreigingslandschap waarin oude zekerheden verdwijnen en meer en nieuwe kwetsbaarheden zichtbaar worden. Het kabinet onderkent de urgentie van de aandacht voor het veranderende en steeds risicovollere dreigingslandschap en neemt de conclusies van het ANV mee in de opvolging van de RbRa. Niet voor niets is de bescherming van de nationale veiligheid een van de speerpunten in het coalitieakkoord. Ook de brede aandacht voor maatschappelijke weerbaarheid is onverminderd van belang.

Het kabinet gaat binnen de geldende financiële kaders aan de slag met de bevindingen in deze RbRa en wat dit betekent voor de maatregelen die we moeten nemen om ons land veilig te houden. In het kader van de midterm review van de Veiligheidsstrategie, waar deze RbRa het vertrekpunt voor is, wordt u begin 2027 over de beleidsopvolging geïnformeerd. In deze beleidsreactie zullen ook de onderwerpen worden meegenomen waar de komende periode al maatregelen op kunnen worden genomen. In de beleidsreactie wordt u tevens geïnformeerd over de opvolging van de motie van het lid Mathlouti (D66) over een rijksbrede monitoringssystematiek voor de Nationale Veiligheid.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Datum
16 oktober 2026
Onze referentie
8122300

D.M. van Weel